

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 202100-17105 екз. № 2

29.11.2021 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На № 252 КД/27.10.2021 г.

СТ А Н О В И Щ Е

от Бойко Рашков - министър на вътрешните работи
по конституционно дело № 20 от 2021 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Във връзка с определение на Конституционния съд от 27.10.2021 г. по конституционно дело № 20 от 2021 г., образувано по искане на Главния прокурор на Република България (РБ) за установяване на противоконституционност на § 25 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство (ПЗР на ЗИД на ЗЗЛЗВНП) (обн., ДВ, бр. 80 от 2021 г.), предоставям на вниманието Ви следното:

В искането на Главния прокурор на РБ са изложени доводи за наличие на противоречие на § 25 от ПЗР на ЗИД на ЗЗЛЗВНП с чл. 106, чл. 130а, ал. 2, т. 6 и чл. 8 от Конституцията на Република България (КРБ).

В искането е посочено, че „С атакуваната разпоредба на § 25 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗВНП Народното събрание на практика е задължило със законова разпоредба Министерски съвет да отнеме имоти – публична и частна държавна собственост (част от дълготрайните материални активи), дадени за безвъзмездно управление на Прокуратурата на РБ и ползвани от Бюрото по защита при главния прокурор и да ги предостави на Министерство на правосъдието“. Главният

прокурор твърди, че законодателната власт е иззела и упражнила разпоредителни конституционни правомощия на изпълнителната власт.

Основна характеристика на публичната собственост са интересите, за задоволяване на които служи, а именно публични, обществени интереси. Съгласно чл. 18, ал. 6 от КРБ, държавните имоти се стопанисват и управляват в интерес на гражданите и обществото. Обект на публична собственост са такива вещи, които служат за задоволяване на обществени потребности чрез общо ползване или които служат за осъществяване на функциите на държавни и на общински органи. Държавата се явява субект, носител на правото на държавна собственост чрез своите органи, но тя е единствен субект на правото на държавна собственост. Правото на държавна собственост се упражнява в обществен интерес.

В конкретния случай, до влизането в сила на ЗИД на ЗЗЛЗВНП визираните в § 25 от неговите ПЗР дълготрайни материални активи са ползвани за осъществяване на функциите на Бюрото за защита при главния прокурор. След влизането на закона в сила функциите на преобразуваното бюро за защита при главния прокурор се осъществяват от „Бюро по защита на застрашени лица“ към министъра на правосъдието, предвид което напълно обосновано и в съответствие с обществения интерес е тези активи да продължат да служат за обезпечаване на функциите на държавния орган.

Сред цитираните в искането решения на Конституционния съд (КС), в които е тълкувано правомощието на Министерския съвет (МС) по чл. 106 от Конституцията да организира стопанисването на държавното имущество, е посочено и Решение № 19 от 21.12.1993 г. по конституционно дело № 11 от 1993 г. В това свое решение, КС прави заключение, че като висш изпълнителен орган, МС определя от кого и по какъв ред се стопанисва държавното имущество, „освен ако със закон е предвидено друго“ - т. 3, изр. второ от Решение № 19 на КС от 1993 г. В мотивите към същото решение КС е посочил, че „В живота наистина има случаи, когато във връзка с организационната дейност на МС, поверена му с чл. 106 от Конституцията, той е обвързан от определени правила. Обаче тези правила не са конституционни, а се издават на законово равнище.“. Видно от горепосоченото решение, КС е счел, че органите и редът, по който се стопанисва държавното имущество могат да бъдат предмет на законова уредба. Съгласно чл. 62, ал. 1 от КРБ, Народното събрание осъществява законодателната власт в Република България. По силата на чл. 84, т. 1 от КРБ, Народното събрание приема законите на страната.

Законов е и атакуваният текст на § 25 от ПЗР на ЗИД на ЗЗЛЗВНП. В тази връзка, обръщам внимание, че Народното събрание е приело аналогичен на оспорения текст и при преобразуването на специализирания отдел „Бюро по защита“ в Главна дирекция „Охрана“ към Министерството на правосъдието в Бюро по защита при главния прокурор. В § 18 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗВНП (обн, ДВ, бр. 21/2014 г.) е предвидено, че „Дълготрайните материални активи, ползвани от специализирания отдел „Бюро по защита“ в Главна дирекция „Охрана“ към Министерството на правосъдието, се предоставят на Прокуратурата на Република България.“.

В аргументацията на твърдяното противоречие на § 25 от ПЗР на ЗИД на ЗЗЛЗВНП, както с чл. 106, така и с чл. 130а, ал. 2, т. 6 от КРБ, Главният прокурор се е позовал на Решение № 4 от 08.07.2008 г. на КС по конституционно дело № 4 от 2008 г. Изложените в това решение доводи са неотнормисими към конкретното искане, тъй като касаят оспорения законов текст предопределящ конкретното съдържание на актовете, издавани от Министерският съвет.

По отношение на твърдяното нарушение на принципа за разделението на властите във връзка с чл. 130а, ал. 2, т. 6 от КРБ, не може да бъде споделено изложеното от главния прокурор,

че с приемането на разпоредбата на § 25 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗНП се нарушава баланса във взаимоотношенията между висшите държавни органи като част от принципа на разделение на властите. В Решение № 11 от 2002 г. по конституционно дело № 18 от 2002 г. се сочи, че материалната независимост включва и независимост при стопанисване на държавното имущество, предоставено на съдебната власт. Аргумент в подкрепа на това становище е тълкувателното решение № 14 от 12 септември 1995 г. по конституционно дело № 23 от 1995 г., съгласно което Министерският съвет не може да се разпорежда с държавните имоти, в които се помещават звената на съдебната власт, като издава едностранни актове по целесъобразност освен с тяхното изрично съгласие. Главният прокурор посочва, че такова съгласие Народното събрание е следвало да потърси от Висшия съдебен съвет (ВСС) без да отчете, че в конкретния случай, с изменението на чл. 14 от ЗЗЛЗНП, законодателят урежда, че Бюрото по защита е самостоятелна организационна структура – „Бюро по защита на застрашени лица“ към министъра на правосъдието. Бюрото по защита е юридическо лице със седалище София, което вече не представлява и не е част от съдебната власт, т.е. дълготрайните материални активи, предназначени за обезпечаване на дейността му, не са предназначени за изпълнение на функции на съдебната власт.

Изцяло в дискрецията на законодателната власт е да ситуира „Бюро по защита на застрашени лица“ към министъра на правосъдието, като самостоятелно юридическо лице. „Бюро по защита на застрашени лица“ е част от структурата на изпълнителната власт. Упражняването на принуда от името на държавата, като се използва сила, оръжие и помощни средства, ограничаване на човешки права, включително при които може да се стигне до отнемане на човешки живот, които се включват в дейностите по охрана, предотвратяване и пресичане на престъпления, са характерни за органите на изпълнителната власт. В демократичните общества тези дейности са предмет на институционален и граждански контрол.

Системите от органи на трите власти взаимодействат помежду си и са проява на единната държавна власт и суверенитет. Разделението на властите не трябва да води до изолация, а до сътрудничество и взаимодействие между тях, тъй като са равностойни, независими, възпират се една друга и взаимодействат¹.

В случая, законодателната власт е приела § 25 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗНП съгласно, който дълготрайните материални активи, ползвани от Бюрото по защита при главния прокурор, се предоставят на Министерството на правосъдието и § 26 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗНП съгласно, който служебните и трудовите правоотношения на служителите от Бюрото по защита при главния прокурор преминават в служебни и трудови правоотношения с Министерството на правосъдието. Досежно публичните функции на „Бюро по защита на застрашени лица“ изцяло от компетентността на Народното събрание е да приеме законовите норми, без това да го поставя в подчинено положение, а именно да поиска съгласието на ВСС.

В Параграф 27 от ПЗР на ЗИД на ЗЗЛЗНП е определен тримесечен срок от влизането в сила на този закон, в който министърът на правосъдието съвместно с главния прокурор осъществяват дейностите, необходими за преминаване на Бюрото по защита към министъра на правосъдието. Този срок се прилага и за дейностите по § 25, свързани с прехвърлянето на дълготрайните материални активи към Министерството на правосъдието.

¹Решение № 11 от 2002 г. по конституционно дело № 18 от 2002 г.

Законодателят е приел основанието - § 25 и § 26 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗНП и изрично в § 27 от ПЗР на ЗИДЗЗЛЗНП е предвидил извършването на необходимите фактически и правни действия. Компетентните органи следва да приемат необходимите актове по предвидения специален ред в Закона за държавната собственост и правилника за неговото прилагане по отношение на имотите и вещите държавна собственост, както и актовете по отношение на служебните и трудовите правоотношения на служителите.

Ето защо изложените в искането на Главния прокурор аргументи не обосновават извод за противоречие на § 25 от ПЗР на ЗИД на ЗЗЛЗВНП с чл. 106, чл. 130а, ал. 2, т. 6 и чл. 8 от КРБ.

МИНИСТЪР:

Бойко Рашков

